

STUDIUL PRIVIND SISTEMUL DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ
PROFESIONALĂ A EXECUTORILOR JUDECĂTOREȘTI

Beneficiar: Ministerul Justiției al Republicii Moldova

*Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului
Justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii
Moldova nr. 6 din 16 februarie 2012*

Chișinău 2015

CUPRINS

CAPITOLUL I.

1. INTRODUCERE

1.1. Argumentarea studiului.

CAPITOLUL II.

2.1 Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești.

2.2. Răspunderea generală pentru modul de exercitare a atribuțiilor executorilor judecătorești.

2.3. Evoluția răspunderii civile profesionale a executorilor judecătorești în legislația națională.

2.4. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești aspect comparativ.

- 2.4.1. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din România.
- 2.4.2. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din Federația Rusă.
- 2.4.3. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din Germania.

CAPITOLUL III . Dispoziții generale.

3.1. Concluzii

LISTA ABREVIERILOR

Alin.- aliniatul

Art. - articolul

CSJ – Curtea Supremă de Justiție

Const. – Constituția

CC- Codul Civil

CPC-Codul Procesual Civil

HG RM – Hotărîrea Guvernului al Republicii Moldova

Hot. – Hotărîrea

RM- Republica Moldova

M.O. – Monitorul Oficial

MJ – Ministerul Justiției

UNEJ – Uniunea Națională a Executirilor Judecătorești

SRSJ	Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr. 231 din 25.11.2011.
------	--

CAPITOLUL I.

1. INTRODUCERE

1.1. Argumentarea studiului

La 25 noiembrie 2011 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind aprobarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, scopul căreia este crearea în Republica Moldova a unui cadru comun, capabil să acopere toate eforturile de reformă a sectorului justiției, accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate și care să corespundă standardelor europene.

Unul din obiectivele specifice ale Strategiei ține de ameliorarea cadrului instituțional care asigură accesul liber și efectiv la justiție: asistența juridică, examinarea cauzelor și executarea hotărârilor judecătorești în termeni rezonabili, modernizarea statutului unor profesii juridice conexe sistemului justiției, care poate fi realizat în practică prin consolidarea capacităților instituționale și dezvoltarea profesională a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției (avocați, notari, mediatori, executori judecătorești, experți judiciari, administratori autorizați, traducători/interpreți).

În acest sens prezentul Studiu, ce va sta la baza Studiului generalizat privind mecanismul de asigurare de răspundere civilă profesională a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției, are ca scop cercetarea mecanismelor de răspundere civilă profesională a executorilor judecătorești în aspect comparativ cu alte state, cercetarea doctrinei și a practicii judiciare în materie, precum și înaintarea recomandărilor care se impun.

CAPITOLUL II.

2.1 Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești

Potrivit **Legii** Nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări **Asigurarea** este o formă de protecție bazată pe un contract, prin care o persoană fizică sau juridică care se va numi asigurat, cedează anumite riscuri unei persoane juridice - asigurator, plătind asiguratorului o sumă de bani numită prima de asigurare.

Asiguratorul se obligă prin acest contract să plătească asiguratului despăgubiri în cazul în care evenimentele prevăzute în contract au loc.

Asigurările de răspundere civilă acoperă prejudiciul produs de asigurat – persoana fizica sau juridica – unor terțe persoane. (în aceste asigurari, pe lângă asigurat și asigurator mai intervine și a trei persoană, și anume terțul pagubit). Asigurarea de răspundere civilă are caracteristici specifice domeniului asigurărilor în general și caracteristici specifice clasei de asigurări pe care o reprezintă. Asigurarea de răspundere civilă are următoarele caracteristici generale specifice domeniului asigurărilor:

- este o asigurare de indemnizare, în sensul că are drept obiectiv acoperirea pagubei efective suferite de terțul pagubit. Asigurarea de răspundere nu îmbogățește pe terț sau pe asigurat, acesta numai repară dauna suferită de respectiva persoană îndreptățită la despăgubire și pe care aceasta o justifică legal;
- se încheie în aplicarea principiului limitării răspunderii asiguratorului până la nivelul sumei asigurate.

Dintre caracteristicile specifice ale asigurărilor de răspundere civilă se pot menționa:

- asigurarea de răspundere civilă stabilește o legătură juridică directă între asigurator și terțul îndreptățit la primirea compensației, în sensul că terțul poate acționa asiguratorul direct în judecată pentru a obține de la acesta compensarea daunelor suferite;

- în asigurarea de răspundere civilă funcționează principiul invers al subrogării. Aceasta înseamnă că asigurătorul, despăgubindu-l pe terț dintr-un raport direct cu acesta, se poate întoarce pentru recuperare la asiguratul său, dacă despăgubirea a fost urmarea unei fapte ale cărei efecte s-au datorat culpei grave a asiguratului sau a altor cauze prevăzute de lege.

Pentru o delimitare riguroasă, este necesar să subliniem că prin asigurările de răspundere civilă pot fi acoperite numai pagubele produse de asigurat unor terțe persoane în anumite condiții, care se cer a fi îndeplinite în mod cumulativ:

Este necesară săvârșirea de către asigurat a unei fapte ilicite (care contravine prevederilor legale). De exemplu, omiterea termenului de aplicarea sechestrului asupra proprietății debitorului în cadrul procedurii de executare silită, ca rezultat a cărui fapt debitorul a înstrăinat bunul imobil ce i-a aparținut în proprietate, iar creditorului i s-a produs un prejudiciu material și moral, în urma acțiunilor neglijente ale executorului judecătoresc prin nerespectarea normelor legislației în vigoare.

Trebuie să se poată dovedi existența unui prejudiciu, deci a unei pagube produse de asigurat unui terț.

Se impune să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită a asiguratului, care a produs accidentul, și prejudiciul adus terței persoane păgubite.

Prin condițiile care stau la baza lor, asigurările de răspundere civilă prezintă anumite particularități:

Obiectul asigurărilor de răspundere civilă îl reprezintă tocmai prejudiciul produs unor terțe persoane de către asigurat. Este vorba de prejudiciul care poate fi produs prin acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc în procedura executării silite a hotărârilor judecătorești irevocabile și definitive.

Spre deosebire de situația întâlnită la asigurările de bunuri și la cele de persoane, unde eventuala vinovăție a asiguraților în producerea riscului duce, de regulă, la decăderea din drepturi a acestora, în cazul asigurărilor de răspundere civilă, culpa asiguratului este una din condițiile de bază care se cere a fi îndeplinită pentru ca

asigurătorul să plătească despăgubirea cuvenită terților păgubiți. Așa cum s-a arătat însă mai înainte, este necesar ca între prejudiciul produs de asigurat terțelor persoane și fapta ilicită a acestuia să existe în toate cazurile un raport de cauzalitate.

În asigurările de răspundere civilă, spre deosebire de asigurările de persoane, în calitate de beneficiari pot apărea numai terțe persoane necunoscute în momentul încheierii asigurării.

La asigurările de răspundere civilă suma asigurată rămâne la același nivel pe toată durata asigurării. Cu alte cuvinte, la fiecare producere a riscului asigurat, despăgubirea de asigurare poate atinge nivelul maxim al sumei asigurate, indiferent de numărul cazurilor asigurate care au avut loc în perioada de valabilitatea asigurării. Rezultă că practic, pot apărea și situații când asigurătorul plătește despăgubiri al căror total – pe întreaga durată a asigurării – întrece cuantumul sumei asigurate. Specific pentru asigurările de răspundere civilă este, de asemenea, faptul că în unele cazuri, suma asigurată pe care asigurătorul o plătește terțelor persoane păgubite nu are o limită dinainte stabilită.

Asigurarea de răspundere profesională

Asigurarea de răspundere profesională are ca scop despăgubirea celor ce suportă diverse pagube (materiale, financiare etc.) din vina anumitor profesioniști. Această formă de asigurare a apărut ca o necesitate impusă de implicațiile practicării anumitor profesii care pot produce altora pagube create din neglijență în practicarea profesiei. Aici se încadrează profesile care oferă consultanță sau prestează un serviciu specializat, cum ar fi : **executorii judecătorești**.

Această formă de asigurare a apărut ca o necesitate impusă de implicațiile practicării anumitor profesii care pot produce altora pagube create din neglijență în practicarea profesiei. Aici se încadrează profesiile care oferă consultanță sau prestează un serviciu specializat, cum ar fi toate profesiile sau meseriile care presupun o activitate de mare răspundere. Prin activitatea lor, ei pot din eroare, greșeală, neglijență, omitere sau orice culpă proprie să aducă prejudicii persoanelor pentru care lucrează sau altor terți. Asigurarea de răspundere profesională

garantează plata acestor pretenții, evident dacă ele se încadrează în condițiile de asigurare prevăzute în contract.

În multe țări în care asigurările au tradiție și un nivel de dezvoltare remarcabil, acest tip de asigurare este obligatoriu, conform legii și practicilor locale, ca o condiție pentru a practica meseria sau profesia respectivă.

Asigurătorul își declină orice răspundere în cazul în care au loc daune din cauza oricăror persoane și care apar după ce a fost confirmată în scris suspiciunea asigurătorului asupra activităților respectivelor persoane.

În cazul în care asiguratul beneficiază de despăgubiri din orice alte surse pentru o daună ce se încadrează în condițiile prezentei polițe, asigurătorul este răspunzător numai pentru valoarea daunei care depășește cuantumul recuperat din aceste surse. Dimensiunea despăgubirilor, care include și cheltuielile de judecată, se stabilește în limita sumei asigurate menționate în contractul de asigurare.

Obiectul asigurării: sumele pe care executorul judiciar este obligat să le plătească cu titlu de despăgubire pentru prejudicii produse prin comiterea în perioada de asigurare, a unor acte de imprudență, neglijență, eroare sau omisiune. Obiectul asigurării săvârșite în desfășurarea activității specifice profesiei sale și de care răspunde în baza legii;

Despăgubiri: Asigurătorul va despăgubi Asiguratul până la limita răspunderii prevăzută în contractul de asigurare, pentru:

- sumele pe care Asiguratul este obligat să le plătească cu titlu de despăgubire pentru prejudicii produse prin comiterea în perioada de asigurare, a unor acte de imprudență, neglijență, eroare sau omisiune săvârșite în desfășurarea activității specifice profesiei de executor judecătoresc și de care răspunde în baza legii;
- cheltuielile de judecată făcute de Asigurat în procesul civil în legătură cu prejudiciul asigurat;

2.2. Răspunderea generală pentru modul de exercitare a atribuțiilor executorilor judecătorești.

În vederea realizării Planului de Acțiuni „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” al Guvernului Republicii Moldova a fost adoptată **Legea cu privire la executorii judecătorești din 17.06.2010**, care are ca scop instituirea cadrului legal privind autorizarea, organizarea și supravegherea activității profesionale a executorilor judecătorești și garantarea respectării regulilor de deontologie, independență, imparțialitate și transparență în cursul exercitării profesiei de executor judecătoresc.

Normă:

Conform **Legii cu privire la sistemul de executare silită nr. 204-XVI din 06.07.2006**, art.24, unde se prevede răspunderea executorilor judecătorești:

- (1) Executorul judecătoresc poate fi tras la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală numai în temeiul și în modul stabilit de legislație.

Comentariu:

Legea cu privire la executorii judecătorești din 17.06.2010 nu reglementează nici răspunderea civilă patrimonială sau materială - a executorilor judiciari și nici răspunderea contravențională sau penală pentru faptele care constituie infracțiuni sau contravenții.

Deci angajarea răspunderii civile a executorilor judiciari urmează să fie examinată conform prevederile Codului civil al Republicii Moldova, ale Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, și a altei legislații în vigoare, care doar **presupune neexecutarea sau executarea defectuoasă și culpabilă a anumitor obligații care s-au soldat cu cauzarea de prejudicii.**

Astfel **legea nu reglementează în detalii procedura de atragere la răspundere civilă a executorilor judiciari și limitele răspunderii civile.**

Legiuitorul a **dispus tacit** că atragerea la răspundere civilă a executorilor judiciari va fi posibilă în cazurile prevăzute de normele ce reglementează răspunderea civilă delictuală din Codul civil, în modul prevăzut de Codul de procedura civilă, Codului deontologic al executorilor judiciari. Or fiind pasibile de reparare doar prejudiciile cauzate prin neexecutarea sau executarea defectuoasă și culpabilă a anumitor obligații profesionale, pentru antrenarea răspunderii trebuie să se facă dovada culpei și întrunirii în mod cumulativ a condițiilor privind fapta, prejudiciul, raportul de cauzalitate dintre acestea și vinovăția.

În legătură cu noțiunea de culpă, având în vedere dispozițiile Codului civil și ale art. 18, Cod penal, **culpa** îmbracă următoarele forme: **culpa gravă** (culpa lată) ce se caracterizează prin intenție directă sau intenție indirectă, de care nu s-ar face vinovat nici cea mai mărginită persoană, **culpa ușoară** (culpa levis) - imprudenta sau neglijenta, pe care ar fi săvârșit-o o persoană cu o diligență normală, medie și culpa foarte ușoară (culpa levissima), care ar fi putut evitată numai de o persoană cu o diligență foarte înaltă. Ținând cont însă că executorii judecătorești sunt obligați să-i despăgubească pe toți participanții la procesul de executare pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea obligațiilor ce îi revin, forma și gradul culpei nu are nici o importanță practică. Din moment ce **culpa există**, alături de celelalte condiții ale răspunderii civile, se naște obligația de **reparare integrală a prejudiciului**, indiferent de gravitatea culpei.

Normă:

Conform **Legii cu privire la sistemul de executare silită nr. 204-**

XVI din 06.07.2006, art.28, executorii judecătorești au fost supuși asigurării obligatorii de stat:

(1) Viața și sănătatea executorului judecătoresc sînt supuse asigurării de stat obligatorii de la bugetul de stat.

(2) Suma de asigurare se plătește sub forma unei indemnizații unice în caz de:

a) moarte violentă sau deces al executorului judecătoresc, ca urmare a unor leziuni corporale sau a altei vătămări grave a sănătății în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, – succesorilor săi, a cărei mărime rezultă din înmulțirea sumei salariilor de funcție ale decedatului din ultimele 6 luni anterioare producerii cazului asigurat cu numărul de ani compleți pe care acesta nu i-a supraviețuit pînă la atingerea vârstei de pensionare, dar nu mai puțin de 15 salarii de funcție;

b) mutilare a executorului judecătoresc sau a altei vătămări grave a sănătății în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, fapt care exclude posibilitatea continuării activității profesionale și care a provocat pierderea totală a capacității de muncă, – în mărime de 10 salarii de funcție.

(3) Suma de asigurare se plătește sub forma unei compensații lunare în caz de:

a) moarte violentă sau deces al executorului judecătoresc, ca urmare a unor leziuni corporale sau a altei vătămări grave a sănătății în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, – membrilor familiei acestuia inapți de muncă, aflați la întreținerea lui, a cărei mărime rezultă din diferența dintre partea ce le revenea din salariul de funcție al celui decedat și pensia de urmaș, fără a se lua în calcul indemnizația unică;

b) mutilare a executorului judecătoresc în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, fapt care exclude posibilitatea continuării activității profesionale, – a cărei mărime este egală cu salariul de funcție din ultimele 6 luni anterioare producerii cazului asigurat, lucrate în funcția de executor judecătoresc.

Pensia de invaliditate sau alte tipuri de pensii stabilite pînă la sau după pierderea posibilității de continuare a activității profesionale nu se includ în calculul compensației.

Comentariu:

Actualmente, în legislația existentă în vigoare, la elaborarea căreia s-au luat în considerație cele mai bune practici europene, **legiuitorul**, dat fiind faptul că executorii judecătorești sunt personae care desfășoară profesii liberale și conștientizează faptul că activitatea derulată poate avea represiuni asupra unor terțe persoane sau bunurilor acestora, **îi obligă să încheie un contract de asigurare civilă**, profesioniștii activităților liberale să încredințeze toate riscurile unei Companii specializate, care să garanteze părților participante la procedura de executare, toate așteptările pe care aceștea le au din partea unor profesioniști, **însă nu reglementează evenimentele imprevizibile aducătoare de prejudicii vieții și sănătății executorilor judecătorești**, deși anume aceștea sunt instrumentul final al înfăptuirii justiției și soluționării litigiului.

2.3. Evoluția răspunderii civile profesionale a executorilor judecătorești în legislația națională.

Profesia de executor judecătoresc este una cu un grad de uzură, ca imagine, destul de ridicat, pentru că executorul judecătoresc interferează cu actul de justiție în general, în condiții de contradictoritate.

Este bine cunoscut impactul profesiei de executor judecătoresc în contextul socio-economic actual pentru buna funcționarea a statului de drept, constituind o profesie cu o influență deosebită asupra mediului de afacere.

Astfel, potrivit Legii nr. 113/2010 privind executorii judecătorești (Publicată: 23.07.2010 în Monitorul Oficial Nr. 126-128 art Nr : 406)

Normă:

Articolul 14. Admiterea în profesia de executor judecătoresc

(1) În profesia de executor judecătoresc se admit, în ordinea mediei descrescânde, persoanele care **au promovat concursul și sînt propuse de Comisia de licențiere**, ținîndu-se cont de opțiunea lor teritorială.

(2) Persoana este investită, la cerere, cu împuterniciri de exercitare a activității de executare prin ordin al ministrului justiției, emis în termen de 10 zile de la data depunerii cererii, **dacă:**

- a) a obținut licența de executor judecătoresc și a depus jurămîntul;
- b) a depus la Ministerul Justiției specimenul semnăturii și amprenta sigiliului;
- c) a înregistrat la Ministerul Justiției sediul biroului;
- d) a încheiat contract de asigurare de răspundere civilă;**

Articolul 30. Asigurarea riscurilor activității executorului

judecătoresc

(1) Executorul judecătoresc **este obligat să încheie contract de asigurare de răspundere civilă** pentru posibilele riscuri de activitate profesională. **Contractul de asigurare urmează a fi încheiat de executorul judecătoresc înainte începerii activității și se înregistrează la Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.**

Comentariu:

Analizând legislația în vigoare, noi considerăm că legiuitorul **doar tangențial** a introdus în noua Lege, **instituția garantării riscurilor** prin sintagma “**înainte începerii activității este obligat să încheie contract de asigurare**” dar nici în Legea și nici în Hotărârea nr. 1143 din 10.12.97, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de eliberare a licențelor pentru exercitarea funcțiilor de executor judecătoresc nu este dat un Contract-model de asigurare și nici nu este un mecanismul de asigurarea a riscurilor și mijlocele de garantare care urmează a fi oferite de către asigurator.

De altfel, și **legislația cu privire la asigurarea de răspundere civilă profesională**, ca o condiție pentru a practica profesia respectivă **a reprezentanților profesiilor conexe** sistemului justiției (avocați, notari, mediatori, administratorii insolvenței, experții judiciari, traducătorilor, interpreților), **diferă de la caz la caz.**

Cadrul juridic privind activitatea în domeniul asigurării de răspundere civilă și a relațiilor dintre asigurători, asigurați și terțe persoane este **Legea nr. 407/21.12.2006 cu privire la asigurări** și, cu toate că legea **nu include reglementări specific răspunderii civile profesionale a executorilor judecătorești**, contractul de asigurare de răspundere civilă profesională trebuie să fie încheiat în conformitate **cu dispozițiile acestei norme de drept** și să conțină următoarele elemente principale: interesul asigurării, obiectul și riscul asigurării, suma asigurată și prima de asigurare: paguba și despăgubirea de asigurare.

Pentru practicarea activității de executor judecătoresc trebuie să fie întrunite o serie de condiții, inclusiv:

1. Subscrierea în condițiile legii a unei polițe de asigurare de răspundere civilă profesională ..
2. Pe toată perioada de activitate, **contractul de asigurare** de răspundere civilă profesională **să fie în vigoare**, cerință impusă de obligația de achitare a primelor anuale sau lunare și asigurată **cu sancționarea cu suspendarea activității executorului** în cazul **neîndeplinirii cerinței privind asigurarea** de răspundere civilă profesională, **art.18. Suspendarea activității executorului judecătoresc.**

(1) Activitatea executorului judecătoresc se suspendă în cazul:

f) **lipsei contractului** de asigurare de răspundere civilă – **pe o perioadă** ce nu poate depăși **3 luni**;

Normă:

Articolul 30. Asigurarea riscurilor activității executorului judecătoresc

(2) **Suma minimă asigurată** pentru acoperirea riscurilor profesionale ale activității de executor judecătoresc **este stabilită de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.**

Comentariu:

Conform Statutului Uniunii Naționale a executorilor judecătorești, **punctul 5.3** una din **atribuțiile Congresului UNEJ** este **aprobarea sumei minime de asigurare** de răspundere civilă a executorilor judecătorești.

Specific este faptul că **suma minimă asigurată** pentru încheierea contractului cu executorul judecătoresc pe un an de activitate se stabilește de către UNEJ și **limita maximă a răspunderii asigurătorului** în cazul producerii evenimentului pentru care se încheie contractul de asigurare nu poate fi mai mică decât acest minim, iar modificarea ei se face în dependență de decizia UNEJ.

2.4. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești aspect comparativ.

• 2.4.1. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din România.

După cum am menționat deja, legea NR. 188/2000 privind executorii judecătorești nu conține prevederi legale privitoare la răspunderea civilă a executorilor judecătorești. Actele normative corporative, în special, statutul profesiei de executor judecător prevede că nu este exclusă răspunderea civilă a executorilor judecătorești. Este evident că în cursul activității sale executorul judecătoresc poate săvârși unele fapte de natură să aducă prejudicii părților din proces.

Conform Legii române, prin executor judecătoresc în funcție se înțelege orice executor judecătoresc numit în funcție, în condițiile legii, și a cărui calitate nu a încetat, în condițiile legii. Toți executorii judecătorești care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, sunt membri ai Casei de asigurări. Asigurarea de răspundere civilă a executorilor judecătorești în funcție este obligatorie, calitatea de membru al Casei de asigurări se dobândește de la data în care executorul judecătoresc începe să își desfășoare activitatea, potrivit legii.

Casa de asigurări are, potrivit legii, personalitate juridică, organe de conducere și patrimoniu proprii. Sediul Casei de asigurări este în municipiul București.

Casa de asigurări are drept scop asigurarea de răspundere civilă a executorului judecătoresc în funcție pentru prejudiciile cauzate din culpă, prin acte sau fapte, cu excepția prejudiciilor cauzate prin fapte săvârșite cu intenție.

Casa de asigurări își desfășoară activitatea prin autofinanțare. Mijloacele financiare ale Casei de asigurări sunt formate din primele de asigurare (contribuții), donații, legate și din alte surse legale.

Executorii judecătorești sunt membri ai Casei de asigurări, au următoarele drepturi:

- a) să beneficieze de despăgubiri civile pentru riscul asigurat, în conformitate cu prevederile prezentului statut;
- b) să primească, la cerere, informații cu privire la sumele de bani subscrise și depuse și orice alte informații referitoare la activitatea Casei de asigurări;
- c) să beneficieze de sprijin din partea Casei de asigurări în procesele de răspundere civilă;
- d) să participe la reuniunile oricărei camere a executorilor judecătorești în care se discută probleme referitoare la Casa de asigurări, să își prezinte opiniile și să fie aleși în organele de conducere ale Casei de asigurări;
- e) să încheie, la libera alegere, și alte contracte de asigurare la societăți de specialitate din RM;
- f) să angajeze, la libera alegere, avocați în procesele de răspundere civilă în care figurează ca părți.

Executorii judecătorești, membri ai Casei de asigurări, au următoarele obligații:

- a) să se asigure de răspundere civilă, pe întreaga perioadă a activității de executor judecătoresc, urmând să încheie polița de asigurare cu Casa de asigurări la data dobândirii calității de executor judecătoresc.

În condițiile Legii nr. 113, din 17.06.2010, cu modificările și completările ulterioare, și se mai specifică următoarele competențe:

- a) să plătească cota de contribuție;
- b) să se asigure pentru răspundere civilă, cel puțin la nivelul minim al primelor de asigurare prevăzute în prezentul statut;
- c) să depună, anual, în contul Casei de asigurări primele de asigurare subscrise, la termenele menționate în contractul de asigurare;
- d) să depună toate diligențele, să administreze probele necesare, folosind căile de apel și recurs, pentru dovedirea nevinovăției, în caz de chemare în judecată pentru răspundere civilă;
- e) să depună la Casa de asigurări o copie de pe acțiunea de chemare în judecată, pentru răspundere civilă, în maximum zece zile de la primirea citației;

- f) să respecte prevederile prezentului statut, hotărârile camerei executorilor judecătorești din care fac parte și ale U.N.E.J., referitoare la asigurarea de răspundere civilă a executorilor judecătorești;
- g) să declare existența altor asigurări, pentru aceeași răspundere, la asigurători diferiți, la data producerii evenimentului asigurat;
- h) să nu facă nicio promisiune sau plată terțului ce pretinde despăgubiri;
- i) să conserve dreptul de regres al asigurătorului împotriva celor vinovați de producerea daunei, alții decât executorii judecătorești.

Pentru ca răspunderea civilă să fie antrenată conform Legislației României, se impun a fi întrunite cumulativ aceleași elemente ale răspunderii civile clasice și anume vinovăția, în oricare din formele ei (intenție sau culpă), prejudiciul și legătura de cauzalitate între fapta săvârșită cu vinovăție și prejudiciu.

1. fapta cauzatoare de prejudiciu;
2. legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu;
3. vinovăția avocatului;
4. prejudiciul cauzat.

1.1. Fapta cauzatoare de prejudiciu

Așa cum am arătat mai înainte, munca executorului judecătoresc se concretizează în mai multe categorii de activități, diferențiate în funcție de obiectul contractului de asistență juridică semnat cu clientul.

Executorul judecătoresc are de la obligația privind informarea, asistența, reprezentarea până la obligația de a se abține de la activități concurențiale. Altfel spus, executorul judecătoresc are atât obligații de a face, cât și obligații de a nu face.

În noțiunea de „consultanță juridică” sunt incluse participările la negocieri și redactările de acte care vor produce ulterior redactării lor efecte juridice.

În orice caz, răspunderea pe care o are executorul judecătoresc este de natură contractuală. Răspunderea delictuală a executorului judecătoresc intervine numai în cazul în care executorul judecătoresc este ținut să răspundă pentru o faptă a sa

săvârșită extracontractual, de natură să cauzeze un prejudiciu terțelor persoane ca urmare a informațiilor furnizate de executorul judecătoresc în exercitarea profesiei.

Trebuie precizat că, din moment ce exercițiul profesiei se realizează în forme de exercitare care prevăd posibilitatea exercitării în grup a activităților executorilor judecătorești, toți executorii judecătorești care își exercită profesia în acea formă de exercitare a profesiei răspund solidar. De asemenea, executorul judecătoresc este ținut a fi răspunzător de actele profesionale întocmite de colaboratorii săi.

Potrivit clauzei prevăzute în mod obligatoriu de lege, clientul atestă exactitatea și sinceritatea informațiilor pe care le furnizează executorul judecătoresc și își exprimă acordul ca demersurile făcute de executorul judecătoresc să fie conform informațiilor pe care le-a furnizat. Față de conținutul acestei clauze a contractului de asistență juridică", considerăm că există acceptul clientului ca executorul judecătoresc să acționeze într-un anumit mod față de obiectul contractului și că, dacă se cauzează o anumită pagubă, caracterul ilicit al faptei este înlăturat și odată cu el este înlăturată și răspunderea. Altfel spus, opinăm că se impune dovedirea de către client a împrejurării că nu a acceptat în mod expres demersul juridic, existând prezumția că până la proba contrară nu există faptă ilicită.

1.2. Legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu

Raportul de cauzalitate între fapta executorului judecătoresc și prejudiciu trebuie privit prin prisma faptelor și actelor executorului judecătoresc care au declanșat sau au favorizat producerea efectului păgubitor. Dacă, în general, aspectele de cauzalitate sunt analizate prin prisma concluziilor unor expertize de specialitate, în cazul antrenării răspunderii profesionale a executorului judecătoresc considerăm că se impune analizarea nu numai a complexității, ci și a specificității actelor și faptelor cauzatoare de prejudiciu, prin prisma noțiunii de „diligentă normală” a unui bun profesionist. Altfel spus, problema cauzalității trebuie strâns legată de problema imputabilității faptei.

1.3. Vinovăția executorului judecătoresc

Acceptând teza potrivit cu care, de regulă, obligațiile asumate de executorul judecătoresc sunt obligații de diligență, și nu obligații de rezultat, în mod clar se aplică în domeniu regula potrivit cu care neatingerea rezultatului dorit de client nu este prin ea însăși o dovadă a culpei, ci revine clientului sarcina de a dovedi în mod direct împrejurarea că debitorul nu a depus, pentru atingerea rezultatului preconizat, prudența și diligența care erau obligatorii.

În măsura în care ne aflăm în fața unor obligații de rezultat, cum ar fi, de exemplu, depunerea unei căi de atac în interiorul termenului prevăzut de lege, nerespectarea acestei obligații atrage de drept prezumția de culpă în exercitarea profesiei.

1.4. Prejudiciul cauzat

Prejudiciul trebuie analizat ca efectul negativ suferit de client ca urmare a faptei ilicite săvârșite de avocat executorul judecătoresc în exercitarea profesiei sale, fie ca urmare a încălcării unui drept subiectiv al clientului, fie ca urmare a neocrotirii în mod diligent a unui simplu interes al acestuia. Sigur că, în aprecierea prejudiciului efectiv suferit, se impune analizarea fiecărui caz concret în parte, iar pentru ca interesul clientului să poată fi considerat lezat, trebuie să fie foarte aproape în conținutul său de un adevărat drept subiectiv.

Opinăm că, pentru a putea fi reținut ca element al angajării răspunderii executorului judecătoresc, prejudiciul poate să aibă atât caracter patrimonial, cât și moral.

Considerăm că se poate insera în contractul de asistență juridică o clauză prin care, în caz de eventual prejudiciu, să fie stabilită întinderea despăgubirilor și modalitățile de reparare a acestuia.

1.5. Cauze de înlăturare a răspunderii executorului judecătoresc

Ca și posibile cauze de înlăturare a răspunderii executorului judecătoresc, alături de cauzele clasice de înlăturare a răspunderii civile, putem menționa ca o cauză specifică problemei analizate, fără a o dezvolta, însuși comportamentul clientului.

- **2.4.2. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din Federația Rusă.**

Legea federală din 21 iulie 1997 N 118-FZ a executorilor judecătorești reglementează expres condițiile generale ale răspunderii executorului judecătoresc. Potrivit legii federale, executorul judecătoresc este obligat să recupereze debitorului, creditorilor și altor participanți la proces toate pagubele pricinuite în legătură cu neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor în procedura de faliment, iar dovada prejudiciului va fi stabilită printr-o hotărâre definitivă a instanței de judecată.

O condiție obligatorie pentru accesarea în profesia de executorului judecătoresc este prezentarea Poliței de asigurare de răspundere civilă (art. 20 pct. 3 introdus prin Legea federală din 21.07.1997 nr. 118-FZ)

Legea federală din 26.10.2002 nr. 127 - FZ prevede două modalități de asigurarea a intereselor creditorilor la procesul de executare:

1. Încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă
2. Fondul de compensare a Organizațiilor a executorului judecătoresc.
3. Încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă

Condițiile de asigurare obligatorie de răspundere civilă sunt reglementate de art.24.1 al legii și anume:

- 1) Încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă
- 2) Contractul de asigurare de răspundere civilă a executorului judecătoresc trebuie să fie încheiat cu o companie de asigurări acreditată de către autoritatea executorilor judecătorești pe o perioadă de cel puțin un an cu condiția reînnoirii.
- 3) Suma minimă asigurată constituie 3 milioane rubele.
- 4) În termen de 10 zile de la pornirea procesului de executare silită, este necesar să se revadă contractul de asigurare de răspundere civilă în funcție de valoarea

contabilă a activelor debitorului conform ultimului bilanț, dar nu poate fi mai mică decât:

– 3 % din suma ce depășește valoarea de bilanț a activelor debitorului de peste 100 milioane ruble, dacă valoarea de bilanț al bunurilor valorează între 100 milioane ruble – 300 milioane ruble.

– 6 milioane ruble și 2 % din suma ce depășește valoarea de bilanț a activelor debitorului de peste 300 milioane ruble, dacă valoarea de bilanț a bunurilor valorează între 300 milioane lei – 1 miliard ruble.

– 20 milioane ruble și 1 % din suma ce depășește valoarea de bilanț a activelor debitorului de peste un miliard ruble, dacă valoarea de bilanț a activelor valorează mai mult de un miliard ruble.

5) Contractul de asigurare de răspundere civilă se încheie pe un termen nu mai mic de un an. La expirarea termenului contractului, acesta se prelungește pentru următorul termen, dacă executorul judecătoresc nu a notificat asiguratorul despre refuzul de a prelungi contractul nu mai târziu de o lună până la data expirării contractului.

6) Obiectul asigurat al contractului de asigurare de răspundere civilă sunt interesele patrimoniale al creditorului, legate de obligația executorului judecătoresc de a recupera prejudiciile participanților la procesul de executare a hotărârilor judecătorești sau a altor persoane în legătură cu neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor sale.

Riscul asigurat prezintă eventualele prejudicii cauzate participanților la proces, stabilite printr-o hotărâre definitivă a instanței de judecată cu excepția:

- forței majore;
- cauzarea prejudiciului moral;
- acțiuni ilicite sau omisiuni ale terților;
- acțiunile ilicite sau inacțiunile ale executorului judecătoresc;

7) Valoarea prejudiciului asigurat urmează a fi stabilit de instanța de judecată, dar asiguratorul va acoperi prejudiciul doar la valoarea asigurată a contractului de răspundere civilă.

- ***2.4.3. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din Germania.***

Mai întâi de toate, trebuie precizat că, în Germania, procedurile de urmărire silită sunt aduse la îndeplinire, în principal, prin intermediul instanței de executare, respectiv a funcționarilor instanței, printre care se numără și executorii judecătorești (Gerichtsvollzieher). Urmărirea silită este o procedură judiciară, în schimb predarea silită se desfășoară de executorul judecătoresc sub supravegherea instanței de judecată. Instanța de executare este prima instanță în raza căreia se află imobilul. Dacă imobilul se află în raza teritorială a mai multor instanțe, atunci curtea de apel în a cărei rază se află bunurile debitorului va stabili care instanță locală va fi instanța de executare.

Una din modalitățile de executare silită în Germania este Ipoteca asiguratorie (Zwangshypothek), care nu are nimic cu asigurarea de răspundere civilă profesională a executorului judecătoresc, însă este o modalitate de asigurare că suma datorată va fi executată în primul rînd, iar după aceea celelalte obligațiuni asumate ale debitorului. Această executare poate fi obținută la cererea creditorului, cu înștiințarea executorului judecătoresc, prin notificarea în Registrul de proprietate imobiliară a debitorului a sumei înscrise în Titlu de executare și în cazul dat, creditorul are un rang prioritar față de toate celelalte creanțe ale debitorului.

Activitatea persoanei care are dreptul să activeze în calitate de executor judecătoresc, calificările și capacitățile necesare pentru această activitate în Germania sunt reglementate de Legea germană cu privire la executorii judecătorești.

Astfel, în § 60 alin. (1) propoziția 1 din Legea germană cu privire la executorii judecătorești prevede că în caz de încălcare culpabilă a obligațiilor impuse de lege, executorul judecătoresc este răspunzător pentru daunele pricinuite participanților la executare. El trebuie să acționeze cu prudență și cu bună-credință.

Totodată, Legea germană prevede răspunderea civilă a executorul judecătoresc și pentru pagubele pricinuite în rezultatul acțiunilor persoanelor angajate de el pentru exercitarea anumitor funcții, dar numai în cazul lipsei de supraveghere a acestora și pentru hotărâri de importanță primordială. Legea însă nu stabilește care sunt aceste hotărâri și în ce constă importanța lor primordială.

Potrivit §. 61 din Lege, executorul judecătoresc răspunde pentru neexecutarea creanțelor creditorilor dacă se face dovadă că executorul judecătoresc a înstrăinat masa debitoare în condiții dezavantajoase creditorilor. Regula nu se aplică dacă se face dovada executorul judecătoresc că nu a avut posibilitatea să constate insuficiența masei debitoare la data apariției obligației.

Norma germană stabilește termenul de prescripție pentru înaintarea pretențiilor despre recuperarea prejudiciului și anume 3 ani de la data când persoana a aflat despre circumstanțe pe care se bazează obligația executorul judecătoresc de a recupera prejudiciul dar nu mai mult de trei ani de la data pricinuirii pagubei sau producerii prejudiciului, iar în cazul încălcării obligațiilor legate de distribuirea suplimentară (§. 203) sau de supravegherea îndeplinirii planului de redresare, termenul va începe să curgă, începând cu data distribuirii sau încetării supravegherii.

- **2.4.4. Răspunderea civilă profesională a executorilor judecătorești din Franța.**

În Franța, procedura de executare silită a suferit modificări profunde prin Ordonanța nr.2006-461 din 21 aprilie 2006 și Decretul nr.2006-936 din 27 iulie 2006, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2007. Obiectivul acestor modificări a fost simplificarea procedurii de executare, care era greoaie, fiind supusă încă dispozițiilor Vechiului Cod de Procedură civilă.

În prezent, executarea se realizează prin intermediul instanței de executare, reprezentată de judecătorul de executare, executorul judecătoresc implicându-se după ce s-a acordat un termen de executare binevolă, în baza unui Titlu executoriu. Titlurile executorii sunt hotărârile judecătorești, hotărârile arbitrale străine, procesele-verbale de conciliere semnate de judecătorul de executare și de părți, actele notariale investite cu formula executorie, titlurile executorii eliberate de persoanele juridice calificate de lege drept titluri executorii. Specific executării silite franceze este faptul că reprezentarea prin avocat este obligatorie.

Volumul de muncă, apelurile neîncetate ale beneficiarilor cu privire la patrimoniul lor, termenele și stresul de a lucra cu profesioniști, nevoia de contabilitate meticuloasă și cantitatea de documente necesară pentru procedura de executare, generează o mulțime de frustrare. De multe ori am văzut beneficiari nemulțumi care critică activitatea executorului și încearcă să reducă daunele solicitate de către executorul judecătoresc, susține Justiție Maurice Cullity în articolul său *"răspunderea personală a executorului judecătoresc și a drepturilor de despăgubiri"*.

Situația poate fi, totuși, mult mai neplăcută, atunci când o persoană are rolul de executor și implică activele proprii. După cum s-a afirmat, această responsabilitate personală poate fi asumată prin contract sau este delictuală.

Răspunderea contractuală. Un executor poate încheia un contract cu creditorul și în acest caz executorul este personal responsabil pentru partea contractantă .

Prejudicii. Neglijența de executorul poate face executorul personal responsabil vis-à-vis de beneficiari și creditorii procedurii. Exemple de situații în care executorilor a putut fi găsită vinovată de neglijență sunt:

1. executorul a interpretat greșit termenii voinței, sau nu le urmează;
2. el efectuate plățile incorecte pentru executare și creanțele creditorilor;

3. el a încălcat regula de imparțialitate;
4. el a amânat plățile către beneficiari;
5. a așteptat prea mult timp pentru a vinde activele;
6. el a vândut activele la prețuri nejustificat de mici;
7. el nu a reușit să plaseze fonduri excedentare;
8. el nu a reușit să inițieze o acțiune în timp util împotriva unui terț;
9. el a delegat în mod necorespunzător responsabilităților sale;

În conformitate cu Legea, moșia Ontario și o serie de alte provincii, un judecător poate impune despăgubiri executorului condamnat de abateri, neglijare sau implicit care a dat naștere la o pierdere pentru debitor.

Există mai multe cazuri în care instanțele au declarat că executorul care a încălcat îndatoririle sale, să achite daunele-interese personal.

Cu toate acestea, într-o decizie recentă Ontario de Justiție George Strathy, *Zimmerman v. McMichael Estate* (2010 CarswellOnt 3481), executorul găsit vinovat de neglijență în administrarea de încredere, a fost somat să ramburseze moșia din fonduri proprii, în afară de a fi lipsit de compensare. Mandatarul (executorul cu care s-a încheiat un contractual de executare) a fost, de asemenea, obligat să achite beneficiarilor de despăgubiri de peste 270.000 dolari.

O altă cerere de neglijență împotriva unui executor judecătoresc acceptată de instanța de judecată, conține obligarea la plata cheltuielilor de judecată de apărare împotriva acestei afirmații.

În multe cazuri, executorii judiciari în Franța, pentru a evita așa cazuri, recurg la **Asigurarea LAWPRO** este o asigurare de răspundere civilă profesională (împotriva erorii și omisiunii), care îl poate proteja pe executorul judecătoresc. Executorul prin această asigurare asigură că prin serviciile furnizate, sau care ar

urma să fie executate de el, ca membru al unei jurisdicții francize va putea compensa prejudicial cauzat persoanelor implicate în procedura de executare.

Un alt tip de asigurare civilă profesională existent în Franța pentru executorii judecătorești este - asigurare (ERAssure) care oferă acoperirea executorilor protecție pentru daune aduse ca urmare a unei cereri, întemeiată pe o eroare din partea avocatului creditorului, omisiune sau neglijență în îndeplinirea obligațiilor sau a neîndeplinirii obligațiilor executorului judecătoresc sau a avocatului creditorului. Daunele includ:

1. Costurile de apărare;
2. despăgubiri pentru remedierea erorii sau despăgubiri împotriva patrimoniului creditorului;

Beneficiile acestei politici: Politica ERAssure conține unele elemente notabile:

Executorii nu vor trebui să pună propria casă în pericol, executorii au, de asemenea, o anumită protecție împotriva oricăror acțiuni comise în executarea obligațiilor de serviciu, comise prin neglijență. Mai mult decât atât, în măsura în care, în caz de neglijență a executorului judecătoresc, creditorul poate contacta asiguratorul și obține despăgubiri fără a trebui să urmărească executorul .

Prima de asigurare: Două întrebări vin imediat în minte: Cât costă această politică? Cine ar trebui să plătească primele? Prețul poliței depinde de mărimea asigurării. Pentru o serie de un milion de dolari, costul unei politici de trei ani este de aproximativ 2000 dolari. Asiguratorul poate acoperi toate dimensiunile de executare, dar în unele condiții poate varia în funcție de circumstanțe. Primele sunt plătite din fondurile personale ale executorului și mai este numită - compensație de eventualele costuri.

Deși este evident că asigurare pentru executori (ERAssure), ofera o acoperire similară cu asigurare LawPro cu privire la responsabilitatea executorului, ERAssure

oferă circumstanțe chair mai largi, protejează nu numai clientul, dar și reprezentantul sau avocatul clientului.

Din ianuarie 1991, pe teritoriul Franței funcționează Camera de Asigurare Quebec, care a stabilit Fondul de Asigurări de răspundere profesională(FARPCNQ), în conformitate cu Regulamentul de abonare la Fondul de asigurări de răspundere profesională. Membri ai acestei Camere pot fi și executorii judiciari, în să nu este obligatoriu ca odată cu primirea licenței să devină și membru a acestei Cameri. Executorul judecătoresc este liber de a alege de asigurarea care îi convine mai mult.

Misiunea FARPCNQ este de a oferi și menține securitatea de răspundere care poate surveni ca urmare a neglijenței în exercitarea profesiei lor și de a asigura răspunderea profesională a membrilor Camerei de Asiguri, foștilor săi membri și de a le oferi în permanență, protecție financiară și în timp, precum și servicii necesare care ar contribui la misiunea de a proteja publicul participant la procedura de executare silită.

După obținerea licenței unui asigurator, **Camera de Asigurare Quebec** este o entitate separate, o organizație necomercială, investită cu personalitate juridică, patrimoniu și buget propriu care asigură meembrilor săi protecție contra infrațiunilor săvârșite în exercițiul profesiei sale.

Astfel clientul este asigurat de executorul judecătoresc că are de a face cu un profesionist, care ar putea face față la urmările nefavorabile financiare, care ar putea rezulta din culpa sa, sub rezerva condițiilor contractului de asigurare.

Prin *Abateri sau erori profesionale* la executorii judiciari în Franța se înțelege greșala profesionistă, atunci când un comportament se abate de la standartul de conduit, în mod normal prudent și diligent.

CAPITOLUL III . Dispoziții generale.

3.1. Concluzii

1) În majoritatea statelor activitatea de executor judecătoresc este licențiată și liberală. Una din condițiile de primire a licenței este prezentarea contractului de asigurare de răspundere civilă sau o altă garanție reală ce asigură riscurile prejudicierii creditorilor.

2) În Federația Rusă și România activitatea executorului judecătoresc depinde de calitatea obligatorie de membru al Uniunii practicienilor. Condiție obligatorie de aderarea la Uniune este prezentarea poliței de asigurare de răspundere civilă. Este totuși și aici o diferență, în Federația Rusă condiția este pusă până la obținerea calității de membru, iar în România i se acordă termen de 30 de zile după obținerea calității de membru pentru prezentare.

3) Legea română nu stabilește în mod expres care este răspunderea profesională a executorului judecătoresc și nu stabilește nici în ce măsură nerespectarea obligațiilor sale profesionale antrenează în vreun fel răspunderea executorului judecătoresc.

Pe de altă parte însă, răspunderea civilă a executorului judecătoresc nu este exclusă nici de lege și nici de statutul profesiei.

Noi, grupa de experți ai acestui Studiu venim cu propunerea ca în R.M. în cadrul Uniunii Naționale a Birourilor Executorilor Judecătorești să fie organizată și să funcționeze ca și în România –Casa de Asigurări a Executorilor Judecătorești, în scopul asigurării de răspundere civilă profesională a executorilor judecătorești.

Membrii acestei Case de Asigurări să fie toți executorii judecătorești în activitate. Toți executorii jucătorești înscriși în birou să fie obligați să contribuie la constituirea fondului Casei de Asigurări a Executorilor judecătorești. Contribuția să nu poată fi mai mică decât suma stabilită de Consiliul U.N.E.J., astfel încât să acopere nevoile curente de plată ale Casei de Asigurări. Totodată executorii judecătorești pot face parte și din alte forme de asigurări sociale.

Casa de Asigurări a Executorilor judecătorești să fie investită cu personalitate juridică, patrimoniu, buget propriu. Respectiv Casa de Asigurări a Executorilor judecătorești ar fi bine să fie condusă și administrată de un Consiliul format din nu mai puțin de 5 membri, aleși de Congres pe o durată determinată, iar controlul financiar să fie executat de Comisia de Cenzori, format din nu mai puțin de 3 membri.

Bibliografie:

1. Legii nr. 113/2010 privind executorii judecătorești .
2. Legea Nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări.
3. Legea NR. 188/2000 privind executorii judecătorești.
4. Legea federală rusă din 21 iulie 1997 N 118-FZ a executorilor judecătorești.
5. Christiane Knabben includ: De: Fabian Hasselblatt, Werner sternal (ed.): *Beck'sches carte formular de blocare a pieței.* un manual formular nu numai pentru creditori și experți, dar și debitorii și consilierii lor. CH Beck, München 2008, [ISBN 978-3-406-55912-9](#) , 1 sq., 267 de urm., 305 de urm., 395 de urm., 773 și urm., 1079 ff ..
6. ↑ Frank-Michael Goebel RiOLG în revista "*Avocatul*" Problema 1/2008, p. 2
7. ↑ Stefan Smid : § 835. De: Thomas Rauscher , Peter Wax , Joachim Wenzel (Eds.): *Munchen pentru a comenta procedură civilă.* 3rd edition. CH Beck, München 2007, alin. 13

8. ↑ [Hans Putzo](#) : § 835. De: [Thomas Heinz](#) , [Hans Putzo](#) (ed.): *procedură civilă*. 32. CH Beck, München 2011, alin. 4.; OLG Köln INVO 2003, p 398th

9. ↑ [Peter Andreas Brand](#): [*Probleme actuale în litigiu civil cu o dimensiune internațională - competență, service și executarea*](#). In: *Humboldt Forum Recht* (HFR), 22 - 2007, paginile 9, *alin ...* 29 și următoarele.